

Morenes de Calabardina.

Cala Bardina està situada a ponent del pujol de Cope, prop de la ciutat d'Àguiles.

Davall l'espai que ocupava l'almadrava ja desapareguda, abunden les comunitats íctiques típiques de les aigües litorals del Mediterrani, formades de salpes, vidriades i més avall, ja en el fons, les morenes.

Un aspecte característic del món submergit de Calabardina és l'abundància d'estos peixos, les morenes; de cos serpentiforme, conspícua coloració i nadar ondulant, que excepte en els desplaçaments, busquen refugi en clavills, buits i coves submarines.

En les últimes dècades i a fi de protegir els fons de la pesca il·legal d'arrossegament, es van afonar vells pesquers com a alternativa al desballestament en terra, a fi que actuaren com a elements dissuasoris, igual que els esculls artificials, i que proporcionaren, al mateix temps, refugi i cobertura espacial a diferents espècies.

Alguns d'estos vaixells, entre ells l'*Ana María* i *El Sabre*, descansen en estes aigües. Les restes d'eixos naufragis controlats s'han convertit en l'hàbitat ideal de les morenes de Calabardina i podem veure individus aïllats, parelles o grups, que naden i pareixen ballar, entre allò que queda del fustam de les velles embarcacions.

Els vaixells es van afonar en fons nets, arenosos o detrítics, i han atret no sols les morenes que protagonitzen una activa vida social amb els seus congèneres, sinó també altres habitants del mar com els grans mers o els falsos abadejos.

De prop, es veu que la boca de les morenes està armada de xicotetes i esmolades dents, i també s'aprecia la rugositat de la seua pell.

També és freqüent veure les tasques de neteja que realitzen les colorides i xicotetes gambetes, davant de la impassibilitat del seu hoste.

Esta desparasitació no la realitzen exclusivament les gambetes, també els carrancs ermitans contribuïxen a esta tasca, i, d'eixa manera, es beneficien de les restes de menjar i dels paràsits que les morenes aporten.

No deixa de produir una certa sorpresa eixa actitud pacient de la morena, un furibund i agressiu depredador enfront d'altres organismes. La diferència és que les preses són el seu aliment, mentres que estos xicotets crustacis estableixen una relació en què no sols no hi ha perjudici per a cap de les dos espècies.

Però per a qualsevol altre animal no és molt aconsellable passar prop de les esmolades dents d'una morena, malgrat l'etern somriure amb què pareixen convidar a visitar els clavills on es refugien estos peculiars peixos.